

(gyilkosság öt lépésben)

„Ne az életet álmodd, az álmaidat éld!”

A színpad nyitott. Középen hátul egy furcsa trónszerű ülőalkalmatosság háttal a nézőnek. Vele szemben egy webkamera. Mellette balra egy szék, amin egy nyitott laptop képernyőjén látjuk a székbe kötözött férfi arcát. A tróntól jobbra kicsit hátrébb egy asztal, párhuzamosan a rivaldával. Körötte 2-3 szék. Az egyikén egy laptop, amin egy jobbra felszerelt webkamera képe látszik. Az asztal mögött egy furcsa tábla. Az írófelületet három rajzolt alak tartja. Három öltönyös alak, de a fejük helyén az egyiknek egy tojás van, a másiknak egy nyúl feje, a harmadiknak egy sündisznóé. Bal elől két szék. Az egyikén egy laptop, amin egy balra felszerelt webkamera képe látszik. A férfi a székben alszik. Szája beragasztva. Fejét egy abroncs rögzíti a szék támlájához. A nézőtérben és a színpadi térben a nézők érkezése után, lassú sötét. Közben halljuk az előjátékot.

Előjáték

(Hang 01 bejátszás)

Utcai zajok. Majd két-három különböző hang a következőket ismételteti a távolban: Kérem, hagyják el a helyszínt! Köszönjük, hogy itt voltak! Nincs itt semmi látnivaló!

Elutasítás

(Hang. Sötétben)

- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?

- Tudja, hogy hívják?
- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?

(Fény fel. Fejgép a baloldali széken ülő alakra.)

Á, magához tért? Üdvözlöm!
 Jól van? Hall engem? Hall engem? Megismer? Nézzen rám! Ide a szemembe!
 Jól van. Nyugodjon meg! Ne féljen tőlem! Azért jöttem, hogy segítsek magának.
 Tudja, ki vagyok? Megismer? Megismer. Jól van. Most egy kicsit meg van
 zavarodva, de ez természetes. Vegyen mély levegőt az orrán, és lassan fújja ki!
 Szépen, nyugodtan. Beszív, kifúj! Beszív, kifúj! Rendszerben. Ugye jobb? Jobb?
 Jobb. Nagyszerű. Pihenjen egy kicsit.

(Sötét. 10 mp múlva totál fény fel)

Furcsán érzi magát, ugye? Nem egészen érti a világot! Nem csodálom. Tudja azok, akik egy olyan szép napon, egyszer csak egy székhez kötözve találják magukat, hajlamosak arra, hogy elveszítsék racionális ítélőképességüket. Megzavarodik az értékrendjük. Hirtelen feltörő érzelmeik, valamint az ember ösztönös önvédelmi mechanizmusa, tévútra viszi őket. Nem látják pontosan a szerepeket. Elveszítik a hétköznapiak biztosította viszonyítási alapokat és kiszakítva megszokott világukból, nem tudják eldönteni, kik is valójában? Beszív, kifúj!

Kétségeik merülnek fel, hogy az életnek nevezett nagy háborúban, melyik oldalon is állnak tulajdonképpen? Hogy ki vagy kik állnak a szemközti oldalon? Egyszerűbben fogalmazva, hogy ki is a jó fiú, és ki a rossz? Először is ezt kell tehát tisztáznunk! Mármost nekünk, kettőnknek. Bárki is álljon vagy üljön ugyanis a tükör túloldalán, ő pontosan tudja, hogy melyikünk, melyik. Neki nincsenek kétségei, hisz ő a megfigyelő. Az elemző. A gyűjtögető. A

haszonélvezője mindannak, ami ebben a szobában történik. Ott könnyű! De itt bent, elzárva a világtól, szokatlanul megerőltető fizikai és pszichikai helyzetben bizony gyakran összekeverednek azok a szerepek. Pedig egy ilyen beszélgetés csak akkor lehet igazán eredményes, ha a résztvevői valóban BE-SZÉL-GET-NEK!

Beszív, kifúj!

Ehhez azonban fontos, hogy tudjuk, hogy mit képviselünk. Mit akarunk elérni? Mi a célunk?

Beszív!

Hogy valójában hol is a helyünk ebben a beszélgetésben. Vagyis: hogy mi a szerepünk.

Kifúj!

Én tehát azért jöttem, hogy segítsek önnek megtalálni és elfogadni a szerepét. Persze tisztában vagyok azzal, hogy ez az ön idegállapotában nem könnyű. Ezért hoztam egy kis relaxációs muzsikát, hogy oldjam a feszültségét! Tessék parancsolni!

(Hang 02.)

Hallja! Ugye, hogy mindjárt más? Engedje el magát! Lazítson! Már amennyire a körülmények engedik. Nézze, én is ezt teszem! Tessék! Máris kedvezőbb alaphelyzetet teremtettünk. Két férfi zenét hallgat. Két negyvenes férfi. Két zenét kedvelő negyvenes férfi. Látja, mennyi hasonlóság van közöttünk? És tudja, hogy miért fontos a hasonlóság? Hogy jobban lássuk a különbségeket is! Hogy egyértelműbb legyen, valójában melyikünk is kapja a plusz-, és a mínuszjelet. Érti, ugye? Jó fiú. Rossz fiú. Ez nagyon fontos. E nélkül nem fogjuk megérteni egymást. És megkérem, hogy semmilyen körülmények között ne engedje, hogy az érzelmei befolyásolják! Ez egy szigorúan racionális dolog, még ha nem is annak néz ki. Na! Engedje már el magát! Hagyja, hogy átmossa a zene!

Képzeld el, hogy a tengerparton fekszik! A teste belesüpped a homokba. Tűz a nap, de maga a pálmafák enyhet adó árnyában átengedi magát az ellazulásnak. A megtisztulásnak. Igen. Így. Ez az! Teljesen ellazul. Megszabadul minden görcstől és kötöttségtől. Legalábbis lelkileg. Helyes. Csak így tovább! Csak lazán és derűsen! Kár tiltakozni az ellen, ami elkerülhetetlen. Próbáljon meg a legnegatívabb helyzetből is minél több pozitívumot kihozni. Lazaság és pozitív gondolkodás!

És most térjünk vissza mai témánkhoz, és tárjuk fel a köztünk lévő hasonlóságok eredőjét! Azt az alapvetést, amit ön élete és munkássága során oly gyakorta figyelmen kívül hagyott! Mert mi is az a tulajdonságunk, ami legkézenfekvőbben összeköt és hasonlóvá tesz bennünket? A kor? A szín? Esetleg a nemi identitásunk? Nem! A mulandóság, kedves barátom! A mulandóság. A sebezhetőség. A törekenység. És itt ne csak a fizikai lét végső

megszűnésére gondoljon! Ó, ne! Ne! Ne! Ne! Ne! Ne sértsen meg azzal, hogy ennyire primer gondolkodást tételez fel rólam. Nem, nem! Nem ilyen egyszerű ez a dolog. A mulandóság része a végkifejlethez vezető út is! Az az út, amit hanyagul és meggondolatlanul egyszerűen életnek szoktunk nevezni. Az az út, melyet döntések és választások sora szegélyez. Szerencsés esetben túlnyomórészt saját döntéseink, és saját választásaink sora. S bár ezek az utak nem mutatnak fel szükségszerű hasonlóságokat, a meglétük mindenképpen hasonlónak tesz bennünket. Fájdalmasan hasonlónak. Hiszen eltörhető a lábunk, a karunk, de eltörhető az út is, ami a szükségszerű, tehát elkerülhetetlen végkifejlet felé visz bennünket.

Tehát kapaszkodjunk meg önnön törekénységünkben, mint a köztünk lévő hasonlóság legmélyebb és legalapvetőbb pontjában, és nevezzük ki ezt a pontot origónak. Mivel azonban ketten is szereplünk ebben az egyenletben, a leghelyesebb, ha (*rajzol a táblára*) O1 –ként és O2 –ként aposztrofáljuk nyugvópontjainkat, hogy aztán egyenlőségjelet helyezzünk közéjük és így hozzuk létre a nagy általános O-t. Azt a biztos pontot, ahonnan képesek vagyunk kiforgatni magunkat sarkainkból! Tud követni? Igaza van, talán kicsit túlterjengtem.

Beszív, kifúj. Beszív, kifúj.

Bocsásson meg, de mint említettem, én csak segíteni szeretnék. Hogy tisztán lásson, és ne értékelje félre a szerepét ebben az eseménysorban, aminek kiváltója kétségtelenül Ön volt. Csodálkozik? Pedig így van. Egyedül Ön tehet arról, hogy most ebben a mindkettőnk számára kínosnak mondható helyzetben vagyunk. Tudja: rossz fiú, jó fiú. De erre később még visszatérek. Most folytassuk az origóktól. A nagy O-tól. Létrehoztunk egy egyenlőséget. $O1=O2$. Nézze csak milyen szépen, harmonikusan, mondhatni kiegyensúlyozottan pöffeszkedik O1 és O2 az egyenlőségjel két oldalán! Szinte boldogok, hogy részei valami nagy egésznek! Büszkeség és megelégedettség sugárzik róluk! Sőt! Mintha némi önelégült magabiztosságot is felfedeznék rajtuk! Persze, mivel nem is sejtik, hogy a legboldogabb, legfelhőtlenebb, tehát leggyengébb, legfelhőtlenebb pillanatukban valami olyasmi történik velük, ami örökre lerombolja ezt a szép kis idillt! És ez O1 öntudatra ébredése! Az a váratlan fordulat, amikor O1 már nem elégszik meg az egyenlőségjellel! Fölébe akar kerülni O2-nek! De ehhez kénytelen elvenni valamit O2-től. Mondjuk a munkáját. Micsoda remek ötlet! Vegyük el tőle azt, ami leginkább meghatározza és építi O2-öt magát! Vonjuk ki a nagy M-t! És így máris megszületett az egyenlőtlenység: $O1 \geq O2-M$. A világ azonban az egyensúlyra törekszik, így O2 is szeretné helyre állítani az egyenlőséget. Mit tesz tehát? Megpróbál a maga oldalához hozzáadni egy M-t. És ha ez nem sikerül, hát próbálkozik 2 RM-mel ahol az R a Rosszabb rövidítése. És csak próbálkozik, próbálkozik. A Rosszabb Munka után jön: ÓM, azaz: Ócska Munka! Aztán SzM, a Szar Munka, ÓSZM, majd a KÓSZM. KIBASZOTT ÓCSKA SZAR MUNKA! De semmi. Semmi sem sikerül. Semmi esély az egyenlőség pozitív megközelítésű visszaállítására.

Hát mi marad? Mi az egyetlen és utolsó esélye szegény O2-nek? Ha ő is elvesz valamit a túloldaltól! De, jaj! Ha tehetné is, hiába venné el ő is a munkát O1-től! Figyelembe kell vennünk ugyanis a másodlagos hatásokat. O2 az állásával elveszítette az önértékelését (-É), a Lehetőségeit (-L), az Egzisztenciáját (-E) és a Társát (-T). Az egyenlet túloldalán azonban egy egyszerű –M-nek koránt se volnának ilyen következményei. Hacsak nem tudja mindezt egyszerre elvenni. É.L.E.T. Hacsak. Hacsak nem. Ugye már érti? Ugye már megértette, hogy miért mondtam, hogy Ön a felelős mindezért? És ha megértette, akkor könnyű belátnia azt is, hogy az Ön által generált szereposztásban én vagyok a jófiú, és magára osztotta a rossz fiú szerepét. Jófiú. Rossz fiú. Kirúgott fiú. Hatalmaskodó fiú. Tehetséges fiú. Féltékeny fiú. Dolgos fiú. Lusta fiú. Naiv fiú. Baromarcú fiú. És ne jöjjön azzal nekem, hogy nálam van a fegyver. Az agresszió szimbóluma! A rossz fiúság kelléke és bizonyítéka! Nem! Nem ilyen könnyű megfordítani a polarizációt! Most ugyan nálam van a fegyver, de az a tollvonás gyilkosabb volt minden pisztolygolyónál. Minden fegyvernél, minden méregnél, minden alattomos kórnál! Becserkészett és levadászott anélkül, hogy fel kellett volna álljon a trónusáról. Az új arisztokrácia önvédelme és egyben új szórakozása: a lélekvadászat! Igen, most nálam van a fegyver! De ez legalább férfias tárgy. Némi acél, a tárban réz, ólom és puskapor. Egy praktikus szerszám speciális munkákhoz. Könnyen kezelhető és karbantartható. A maguk buzi fegyvereit nem kell se tisztogatni, se újratölteni. Egy sercenés a papíron, egy kattintás a gépen és hullanak halomra a kiszemelt áldozatok. És miért? Miért? Mert épp ahhoz van kedvük! Mert valami megcsikarta a hasikájukat! Mert rossz lábbal keltek! Mert megtehetik! Nem! Nem! Nem! Nem! Nem! Nem tehetik meg! Nem tehetik! Itt vagyok és megmutatom, hogy nem tehetik!

(Sötét)

(Hang 03)

Düh

(Hang, sötétben)

- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?

- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Tudja, hogy hívják?
- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?

(Totál fény fel. A férfi jobb elől.)

Nem én akartam, nem én választottam, de én leszek az első, aki veszi a bátorságot, hogy lerángasson benneteket, önjelölt isteneket, a mammon Parnasszusáról! Kirántom alólatok félelemből, szervilizmusból és gyávaságból ácsolt trónjaitokat és visszazavarlak az óvodába. Szarházi, tolvaj banda. Rajtunk kísérleteztek? Minket szívattok? Hát, tessék! Mit gondoltál, meddig rángathatsz az oroszán bajuszát? Tényleg azt hitted, hogy nincsenek határaid? Hogy bármit megtehetsz? De miért? Ugyan áruld már el nekem, de őszintén: mi vitt rá az önértékelés e csúfos vakvágányára? Nem lóghattad el az összes történelem óráját! Nem maradhattál le folyamatosan a köröttes levő világ összes törvényszerű változásáról! Tudnod kellett, hogy ez nem megy a végtelenségig! Vagy csak azt hitted, hogy kivétel leszel? Kivétel! Kivételes! Teljesítmény, tudás, tehetség nélkül. Kivételes! Hát most kivételes lettél. De én tettelek azzá. Én vettelek ki. De mindenből. És végérvényesen. Tényleg soha nem féltél? Soha nem voltak rossz álmaid? Nem fordult meg a fejedben, hogy egyszer csak valaki berúgja az ajtót, és szétüti a fejed egy baseball ütővel? Hogy valaki véletlenül áthajt rajtad egy elhagyott parkolóban és még vissza is tolat? Nem? Nem? Nem, mi? Persze, hogy nem. Mert konfabuláltál barátocskám. Elhitted, amit hazudtál. Hogy neked van igazad. Hogy Te vagy a jó fiú. Hogy melletted áll jog és erkölcs. Elhitted, mert másképp Te is gyáva lettél volna. Erőtlen. Még ahhoz is kevés vagy, hogy eltökélten legyél gonosz. Persze, téged csak a helyzet, a körülmények... kényszerhelyzetben...

Fenéket! Te egy igazi senki vagy. Egy senki. Egy senkiházi. Egy nulla. És én csak segíték neked ezt beismerni. Ha úgy vesszük, én vagyok az esély arra, hogy szembenézz önmagaddal és megmentsd a lelked! Segíték összeütni egy végelszámolást. Én vagyok a nagy lélektapasz! Persze nem tudom, nem tudhatom a paramétereiket, de a tételeket elég jól ismerem! Vagy elfelejtetted, hogy végig itt voltam melletted? Hogy mindent láttam és tudok az első perctől fogva? Dehogy is felejtetted el! Dehogy is felejtetted el! Hát épp ezért kellett megszabadulnod tőlem! Hogy ne legyek kínos teher, élő balansz, aki folyton a múltadra emlékeztet. Nem! Nem is a múltadra, csak elmúlt önmagadra! Arra, aki voltál. És arra, aki lehettél volna. Mert még a Te egyszerű kis elmédben is nagyobb, szebb és nemesebb álmok voltak, mint amiket végül valóra váltottál. De szép is ez a nyelv! Álomról, valóra vált! Csak közben az az átkozott váltópénz ne lett volna! Ne rontott volna el mindent! Ne rontott volna Téged el! Ne fertőzött, mérgezett volna meg mindent és mindenkit, aki a közeledben meg bírt maradni. Persze ez hülyeség. Már rég meg voltak fertőzve! Sőt! Épp ez volt az előfeltétel, hogy a közeledbe engeddd őket! A pénz! Ez lett a szabályod! Testöröd! Törvényed! Urad! Oh, Jézusom! Tőlem tudtad meg, hogy van valami, ami nálad is hatalmasabb? Ami téged is irányít? Hú, de kínos! Most aztán bajban vagy. Ezt nem lehet könnyű feldogozni. Persze tiltakozhatsz, tagadhatod, de legvégül kénytelen leszel beismerni azt, amit már rég mindenki tud rólad: pénz-buzi vagy. Mani, lóvé, suska, lé. Ollé! Ennyi az életed. A pénz még a hatalomnál is fontosabb Neked. Én meg rímelek! Bizony, bizony! A pénz határozta meg minden tettet. A pénz körül forgott és forog minden gondolatod. Eladtál mindent magad körül: tudást, szerencsét, barátot, hitet. Adtál egy mosolyt? Csak pénzért! Még kézfogás után is felfele fordítottad a markod! Igen, igen, igen! Most is egyre az jár a fejedben, hogy hogyan tudnád kivásárolni magad ebből a székéből! Mert a pénz irányít, rángat, taszigál téged mindenhová, barátom. A pénz mondja meg, mikor mit tegyél, kivel mutakozz, barátkoddz, szeretkezz, mit igyál, szívjál és egyél! Szar ügy! Nem könnyű felismerés! Súlyos csapás a férfiasságodra, ami persze nyilván kihat majd a pöcörődre is, de nyugodj meg, ezt már sosem tudod meg. A kudarc, idő híján, kizárt. Ebből már nem lesz kínos magyarázkodás. Istenem! Hányszor elképzelttem, hogy egyszer belefojtalak egy köteg pénzbe! Hogy addig tömködök le a torkodon húszezresek, míg ki nem hányod a beled! De százféleképpen kivégeztelek már gondolatban. Ezernyi kint eszeltem ki, de egyik sem ért fel azzal a temérdek fájdalommal, amit nekem okoztál! Mert semmi olyan fizikai fájdalmat nem tudok se felidézni, se elképzelni, ami csak egy percre is versenybe szállhat a lélek fájdalmaival. Azzal a gyötrellemmel, amit már a szervezet sem tud követni és megpróbál mindenféle ostoba tünetre leképezni, hogy mentse magát. De hasztalan! Reménytelen! Mert nem szabadulhat a lángolva rángó, vergődő, egyre önmagába zsugorodó lélektől, aki szökne is, de maradna is, harcolna is és hagyná is magát, csak

hogy enyhüljön, múltjon a szenvedés, a fájdalom, ami nyomán nem születik más, csak újra fájdalom. Istenem! Istenem! És mintha minden összeesküdne az ember ellen, és minden csak szúrna, fojtana, égetne, vágna! És a szemek! Minden, ami él, csak néz! Engem néz! Bámul bele az arcomba és beszél, beszél a szemével. És nem kérdez, nem támogat, csak vádol. Számon kér. Mintha én tehetnék mindenről. Mintha én rontottam volna el az egészet szántszándékkal. Mintha én kerestem volna magamnak a bajt, hogy szenvedhessek egy kicsit. Istenem, micsoda képek! Micsoda tekintetek! A feleségem rémült, mégis meleg tekintete, amikor elmondtam neki... Aztán ugyanaz a nézés, amikor először mentem haza részegen. Hetekkel később az értetlenség, a tehetetlenség, a harag, majd a rám se néző hideg közöny. A gyerekeim szeme, ahogy a rajongó szeretetből félelemmé szürkül. Apám szemében a fájdalom és a szégyen, a szomszédokéban szánalommal vegyes lenézés. Végül a tükörben az a zavart, fátyolos kutakodás. És az önsajnálát és világotálat hályoga mögött, a végtelen és kietlen semmi. Semmi! Nem! Nem! Nem! Nem! Nem tudom megbocsátani! Nem tudom, és nem is akarom! Hiszen még hasznod se volt belőle! Úgy vetted el mindenemet, hogy nem is lett a Tied. Céltalanul, értelmetlenül, csupán a kéj érzetért, hogy megteszed azt, ami másnak nem adatott meg. Merő erőfitogtatásként! Hogy lássák és féljenek! Hogy kussoljanak, és eszükbe se jusson megkérdőjelezni azt, aki vagy és ahol lehetsz. Mert jól tudod, nagyon is jól, hogy mindez megkérdőjelezhető. És olykor Te magad se érted, hogyan is lehetséges, hogy mindezt elérted? Hogy egyszerre mindez a tiéd lett. Ó, igen, mert előtted sem titok, hogy érdemtelenül lettél mások mindenható ura! Csak épp ha már ott vagy, hát maradj még egy kicsit! És mindegy, milyen áron, amíg azt az árat mások fizetik. De nincs több sarc. Nincs több adó, vám és illeték. Ma innen nem válthat ki senki és semmi. Elszámolunk minden tettedért. Nem tetszik? Nos, nincs túl sok beleszólásod a dologba. Milyen érzés? Ugye ismeretlen? Nekem is az volt. Ijesztő? Félelmetes? Hihetetlen? Hát persze! És érzed már a tehetetlenség kínját? Azt, hogy gyűlik belül valami, ami majd szétfeszít, és elönt a düh és a gyűlölet? Érzed a rémületet, amit álmodban már megéltél, amikor menekültél volna valami elől, de nem mozdult a lábad? Érzed, ahogy kiszárad a szád, mert a testedből minden nedvesség a szemedbe szökik? Érzed, hogy az izmaid önálló életre kelnek és ránganak, rezegnek, feszülnek és görcsbe állnak? Érzed? Igen? Szerencsés ember. Te már nem sokáig érzed. Én hónapokig szenvedtem e megszokhatatlan gyötrelemtől, de Neked csak néhány percig kell kiállnod. Nekem tönkre ment bele minden belső szervem, de nincs már türelmem, hogy kivárjam, amíg Te is ide jutsz. Még a végén hamarabb végezne velem, mint Veled. Nem, barátocskám! Élvezd ki gyorsan a szenvedést, mert nem sokára vége lesz. És ha kétségeid lennének efelől, hát megnyugtatlak, hogy én vetek véget a szenvedéseidnek. És ezzel reményeim szerint ez enyémekeknek is.

(Sötét)

(Hang 04)

Alkudozás

(Hang, sötétben)

- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Tudja, hogy hívják?
- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?

(Fény fel.)

Én nem akartam, hogy ez így legyen. Mindent megpróbáltam, hogy ne kelljen... hogy ma itt ez ne legyen ... Próbáltam túltenni magam az egészen. Megpróbáltam ... Minden erőmmel azon voltam, hogy munkát találjak. Hogy fojtatni tudjam az életem. Hogy elfeledjem, és elfeledtessem ezt az egész rémálmot. Hogy sok kicsi pluszocskát irkáljak az oldalamra, ami ellensúlyozza azt a csúnya, csúnya mínuszt... Mert hát végül is mi történt? Bezáródott egy ajtó, és ahogy mondani szokták, ezzel kitárul sok másik.

Csakhogy azok a másik ajtók vagy láthatatlanok voltak számomra, vagy időben és térben olyannyira másutt nyíltak meg, hogy mindről lemaradtam. Ugyanis furcsa mód, az új ajtók jelentős százaléka nem a családos, negyvenes férfiak előtt szeret feltárulni. Nem a kirúgott, megalázott, sárba tiport egzisztenciákat várja csillogó kilinccsel. De nem ám! Hamarabb nyílnak meg azok előtt, akik még be sem csukták az előzőt maguk mögött. Sőt! Még szobákkal odább járnak, csak épp valaki időben előre telefonált, vagy küldött egy félreérthetetlen sms-t, hogy itt az ideje tárulni! De nekem sajnos nem volt se telefonos, se sms-es mentorom. Nem is lehetett, hiszen rendes körülmények között már rég nekem kellett volna mások mentorává lennem, csak épp valahogy lemaradtam erről is, mint annyi másról, amikor helyezkedni kellett. Ráeszméltem, hogy valami egészen másra pazaroltam el az időmet, mint amire kellett volna. Elfejtettem nélkülözhetlenné válni! Na, nem a teljesítményemmel, arról már rég tudom, hogy lehetetlen. És most nem a saját képességeimmel vagyok túl kritikus, de a tudás, a készség sajnos, mint minden primer dolog, köztudottan bármikor lecserélhető. Le is cserélik, ha nem jár vele elég szervilizmus, és másodlagos, azaz szekunder jelenlét. Partyk, ebédek, konferenciák és közös hajóutak. És persze folyosói és irodai 1-2-5 percek, kis kávék, kis kekszek, kis szívességek. Fojtott hangú információ csere a liftben és harsány, de nem feltűnően hamis nevetés ócska vicceken. Ajtót nyitni, ruhát dicsérni, mindent tudni és nem tudni semmiről. Ez az, ami egy külön szakma. Igaz, nem tanítják iskolákban, de minden iskolai tudásnál jobban prosperál. Minden diplomát és disszertációt felülmúl és minden emberi értéket alul. Hát ebből az édenkertből rekesztettem én ki magam öngyilkos módon a tehetség, a tudás nevében. És e döntés következményeként álltam betört orral zárt kapuk előtt. Persze, ettől még egyáltalán nem adtam föl, és újra és újra neki futottam, kerestem, kutattam, nyitogattam, de minden igyekezetem ellenére csak egyre több... egyre rosszabb... Én meg egyre tehetlenebbnek éreztem magam, egyre ingerültebbnek, feszültebbnek és valahogy egyre többet hibáztam. Minél jobban akartam valamit, annál inkább csúszott ki a kezeim közül. Éreztem, hogy fogy az időm, így aztán kapkodni kezdtem, de a tehetlenség szinte megbénított. Az egyik pillanatban még forróság öntött el, a következőben úgy éreztem, mintha egy jeges kéz akarná kitépni a szívemet. Nem kaptam levegőt, fuldokoltam, hörögtem ... mégis mindent megpróbáltam... erővel, ésszel, indulattal, szeretettel, de minden, minden szétporladt, eltörött, semmivé lett... minden... minden... minden... és én... és én még... még most is... visszacsinálnám, ha lehetne. *(nagy szünet)* De hogy lehetne? Mit tehetnék? És ön mit tehetne? Tudna érdemben tenni bármilyen ajánlatot? Tudna? Visszaadná a feleségemet? A gyerekeim arcára a mosolyt? Az elvesztegetett, végigörjögött napokat? El tudja tüntetni a fekélyem, és a szívritmus zavaromat? És ha mindezt meg is teszi, az emlékeimet hogyan cseréli ki? Mivel tudná mindezt feledtetni? És én? Én hogyan tehetném meg

ugyanezt? Hogyan tehetném semmissé ezt a mai napot? Persze, ne adjuk fel egyből! Nehezebb helyzetben sem adtam fel. Jó. Rendben. Vizsgáljuk meg, hogy mit hozhatunk ki ebből! Tessék. Mondjuk visszaadja a munkám. Egy kicsit emel a fizetésem, hogy kompenzálja a kiesett időt. Na, mondjuk, ez lehet egy nagyobb egy összegű kompenzáció is. Én rendbe rakom az életem, újra udvarolni kezdek a nejemnek. Elviszem a srácokat nyaralni valahova. Egészségesen élek, és beszédem a gyógyszereimet. Veszünk egy új kocsit hitelre, kicseréljük a hűtőt, és bejárok rendszeresen a munkahelyemre. És aztán? Mi lesz azután? Mit kéne tennem, hogy ne jussunk megint ide? Mit kéne másképp tennem? Eztán dolgozzak szarul? Legyek dilettáns, eredménytelen? Fektessek nagyobb hangsúlyt az elvtelen seggnyalásra? És akkor tudnám feledtetni ezt a mai napot? Semmissé tudnám tenni ezt az egészet? Vagy mit adhatnék még? Mit adhatnék mást? Egyáltalán van valami, ami ki tudná törölni magából és a magához hasonló semmilyenekből a félelemmel vegyes gyűlöletet azok iránt, akik valamilyenek? Hiszen mindez nem szól semmi másról, csak arról a mérhetetlen bizonytalanságról és kétségbeesett öngigazolásról, amit ki tudja, milyen frusztrációkon keresztül gyűjtögettek össze maguknak! És mégis... ha csak egy kis gesztust... vagy mit tudom én? Nem azt várom, hogy megbánást mutasson, és a földre vesse magát, de... Mondjuk nem is tudná, mert oda van kötözve. Ha legalább annyit beismerne, hogy igazam van... Persze ezt tehetné legkevésbé. Hiszen ha beismeri, akkor feladja, és épp úgy eltöri a saját útját, mint az enyémet! Hiszen akkor nem folytathatja úgy tovább, ahogy eddig csinálta! Ha viszont nem folytatja, akkor oda a megszokott Egzisztencia, a Lehetőségek, veszélyben az Egészség, menekülőben a Társak. Ez egy csapda! Nincs más kiút, végig kell, csináljuk.

(Sötét)

(Hang 05)

Depresszió

(Hang, sötétben)

- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?

- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Tudja, hogy hívják?
- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?

(Fény fel.)

Sokszor gondolok arra is, hogy mi van, ha mégis én tévedtem, ha tényleg én szúrtam el valamit? Mert önnel ellentétben bennem még él a kételkedés. Le is játszottam. Rendes bírósági tárgyalást. Bíróval, tanukkal, védővel, ügyésszel. Bizonyítékok, érvek és ellenérvek. Persze minden szerepben én, de higgye el nem voltam részrehajló, vagy ha igen, hát leginkább magának kedveztem, hogy ne kelljen ... de nem lehetett ... Nem tudtam felmenteni. Megbocsátani talán. De felmenteni ... Túl sok bűnt halmozott fel, hogy el tudnék tekinteni a büntetéstől. Ó, igen, a bűnök lajstroma. Tudja, mit jelent a Hét Főbűn? Nem a legsúlyosabb bűnöket. Nincs köztük sem a gyilkosság, sem a rablás, az erőszak, de még a hazugság sem. Mert ezek súlyos bűnök, de mindezen bűnök kútfeje az a hét! Minden bűnök szikrája és alapja, ami még elfojtható lenne időben, de sunyin letámad, beépül és magával ragad. Maga is az ő áldozatuk. Bizony! A maga életét is ők siklatták idáig. Akarja, hogy őket is elítéljem? Ez az! Hát persze! Egy tárgyalás, ahol nem maga a vádlott! Na, mit szól? Ez tetszeni fog magának! Így! Egy pillanat és máris kész vagyok!

A saját életút nevében, a statáriális bíróság összeült. A bíróság előtt megjelent a sértett - ez Ön - és vádlottként a Hét Főbűn! Ügyész úr! Kérem, ismertesse a vádat!

Tisztelt bíróság! Vádolom a Hét főbűnt, hogy a sértettet rossz útra vitték, minek következtében az több személyen elkövetett sorsrontásra és életút csorbításra kényszerült. Elsőrendű vádlott a Kevélység! Ön arra készítette a sértettet, hogy másokat lenézzen, értéktelenebbnek tartson önmagánál. Rávette, hogy emberként is fölébe helyezze magát azoknál, és így kiszolgáltatott helyzetükkel visszaéljen. Elpusztította a sértettben az egészséges kíváncsiságot, a mások iránti tiszteletet és empátiát. Mindezekért a bíróságtól halálbüntetést kérek!

A bíróság a kérelemnek helyt ad. Az ítéletet azonnal végrehajtják.

(Belelő a tojásfejű képbe)

Fösvénység! Önt a sértett kárára elkövetett harácsolási szenvedéllyel és tisztességtelen vagyongyarapítási kényszerrel vádolom!

Tiltakozom! Megállapítást nyert, hogy Fösvénység tevékenysége az aktuális ügyet érintően irreveláns!

A tiltakozásnak helyt adok! Fösvénység távozzhat!

De bíró úr!

A következő vádlottat!

Bujaság!

Elmehet!

Na, de mégis...

Még egy rossz szó ügyész úr, és elvetetem öntől az ügyet! Bujaság sem játszott az ügyben szerepet.

Irigység! Ön a sértett epéjébe épülve rávette, hogy mások eredményeire féltékeny legyen. Elérte, hogy ne túrjon meg a közelében se tehetségesebb, se jobban felkészült, se népszerűbb személyeket. Elvetemültségében odáig merészkedett, hogy Kevélységgel bünszövetkezetben arra kényszerítette, hogy igyekezzen megsemmisíteni még a nyomát is annak, ami esetleg mások sikereire utalna. Mindezekért a bíróságtól halálbüntetést kérek!

A bíróság a kérelemnek helyt ad. Az ítéletet azonnal végrehajtják.

(Belelő a nyúlfejű képbe)

Torkosság!

Mehet!

Harag! Ön lobbanékonyá, elvakulttá tette a sértettet.

De nem ő adott rá okot, vagy indokot!

Mért számít ez?

Mert nem a Harag veszélyes önmagában, csupán a céltalan, parttalan, megfélemezhető mivolta.

De ha Harag se volna...

Bíró úr, ezek csak feltevések!

Helyt adok! Harag elmehet! De ne legyen túl nyugodt. Találkozunk még egy másik tárgyaláson. Ki az utolsó?

Jóra való restség.

Vagy úgy! Nos, azt hiszem, itt vádbeszédre sincsen szükség. Minden eddiginél szörnyebb bűnössel állunk szemben. Hiszen jelenlétével meggátolta, hogy a sértett egyéb hibáit jóvátegye. Elállta a menekülése útját és az összes bűnök tárt karjába lökte! Ítéletünk ez esetben is halál!

(Belelő a sünefejű képbe)

Az ügyet lezártuk. A bíróság visszavonul.

(Leteszi a fegyvert. Hosszú csönd)

Tudtam, hogy megteszem, de még most sem értem, hogy ez hogy lehet. Mintha nem is én lennék itt. Mintha csak tévén nézném, hogy mi történik valami zagyva kísérleti filmben, aminek mint tudjuk, sosincs a valósághoz semmi köze. Furcsa, de kedvem sincs már az egészhez. Nem érzek kielégülést, csak azt szeretném, ha már túl lennék rajta. Aludni szeretnék, vagy csak úgy feküdni, üresen, álmatlanul. Pedig azt hittem, hogy ez majd kárpótol mindenért. Hogy majd kiélvezem minden percét. De meg sem fordult a fejemben, hogy ilyen megerőltető lesz.

Arra is gondoltam, hogy felkötöm magam. Szerencsés esetben hamarabb elájulok, mint ahogy kiszenvednék, de biztos kell a teljes kimúláshoz 5-6

perc. Addig itt rángok, lengek, kapálózok, meg minden. Maga meg nézi. Nézi, hogy mit művelt. Hogy hova juttatott. Persze behunyhatja a szemét. De hallani akkor is hallja. A hörgést, a bokáim zaját, ahogy összeütődnek miközben rúgkapálok, a ruhám aritmikus surrogását, az erek zaját, ahogy sorra megpattannak a szemüregemben, a csorgást-csöpögést, ahogy a lábaimon végigcsorgó vizelet a padlóra jut. Aztán a csöndet. Azt az irtóztató csöndet, ami bizonyossá tesz, hogy immár egyedül maradtál. Egyes egyedül. És akkor kinyitod a szemed. És nem akarsz rám nézni, de rám fogsz. Egyenesen az eltorzult arcomba. A düllődő szemeimbe. Az elkékült számra, kilógó nyelvemre. És hiába kapod el a tekinteted. Újra és újra vissza fogsz nézni, ahogy lassan abbamarad az ingamozgás, és már nem is forgok tovább, csak csüngök élettelen bábként, aminek néztél életemben is. De most meglátod, hogy mi is a különbség. És akkor belegondolsz, hogy már neked sincs sok hátra. A környék elzárt, és elhagyott. Az esély arra, hogy megtaláljanak, a nullánál is nullább. Akár két, vagy három hétig is kibírhatsz étel nélkül, de víz nélkül legjobb esetben három napod van. Három nap. De ez a három nap egy örökkévalóság. Összezárva egy oszladozó, bomló tetemmel... Ülni egy székben, a saját ürülékemben... Finom kis bosszú lenne. Csak épp én már semmit nem tudnék róla. Mi lenne nekem ebben a kielégülés? Ez a sok munka, előkészület, mind hiába! Sehol a feloldás. A megdicsőülés. Mit érek azzal, ha Te látod az én haláloamat, de én nem is tudok a Tiédéről? Hol itt az egyensúly? Miféle egyenlőség, vagy egyenlőtlenesség ostoba megoldása volna ez? Ne félj! Nem így lesz vége. Nem tehetem meg, hogy ne a saját kezemmel végezzek veled. Át kell vegyem a szerepedet. Meg kell éreznem, és nekem is ki kell élveznem a hatalmamot, még akkor is, ha valójában már semmi kedvem hozzá. De meg kell tennem, mert rám súlyosodik a Nagy Összhang, a Rend kényszere. A matematika szükségszerűsége, hogy helyreállítsak egy ostoba és fölösleges egyenletet. Hogy a párhuzamosok találkozhassanak a végtelenben, a színek összessége megjelenjen a fehérben, hogy az eltévedt hangok helyükre találjanak a nagy összhangzattanban. Hogy végre vége legyen.

(Sötét)

(Hang 06)

Belenyugvás

(Hang, sötétben)

- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?

- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Tudja, hogy hívják?
- Hogy hívják?
- Hol született?
- Anyja neve?
- Hány éves?
- Hol lakik?
- Ki maga?
- Tudja, ki maga?
- Tudja, hol van?
- Mért van itt?
- Érti a kérdéseimet?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?
- Hallja, amit mondok?

(Fény fel.)

Gondolkoztál már a világvégén? Hogy egyszerre ez az egész szar, a sok kis egyéni nyomorunkkal együtt pfffff! Elszáll, eltűnik, mintha nem is lett volna. És akkor már kurvára mindegy, hogy mit tettél, vagy mit nem? Hogy mit adtál, és mit vettél el? Mit utáltál, szerettél, mit értél el, mire voltál büszke, mit és mennyit harácsolnál, loptál, raboltál, és hogy szerettek-e vagy sem? Minden mindegy. De már az sincs, akinek mindegy legyen. Már mindegy sincsen. Semmi sincsen. Onnan nézve elég nevetséges ez az egész. Vagyis nem... Egyáltalán nem nevetséges. Inkább kínos. És félelmetesen együgyű. Mert hát mi a különbség a saját végünk és a világvége között? Semmi. Számunkra épp úgy elveszik ez a világ, függetlenül attól, hogy mások számára megmarad-e? Mi azzal már semmit nem kezdhetünk. Mit változtat a nemlétünkön: hogyan emlékeznek ránk? Hogy emlékeznek-e egyáltalán? Mit változtat a végen a nagy O? Számunkra már nincs a világ, és mi sem vagyunk a világ számára. A halálunkkal tehát eljön a világvége is. És ez független attól, hogy hiszünk-e túlvilágban, vagy reinkarnációban, feltámadásban vagy újjászületésben! ANNAK A VILÁGNAK VÉGE! Vége. Vége. És ha jön is valami utána, az már egy másik világ. Másvilág. Látod, ezt is tudja a nyelvünk. Persze, Te az ilyen finomságokat sosem vetted észre.

A Te világodban a finom kis részleteknek sosem volt jelentősége. És most már nem is lesz. Mert ennek a világnak vége kell legyen. Ezért kell megtennem. Igen. Nem ellenkezhetem, nem halogathatom, nem kereshetek több kibúvót! Vállalnom kell, amit a sors rám rótt. Meg kell tennem. Hogy vége legyen, hogy jöhessen, születhessen a helyén egy másik, egy jobb, egy emberibb. Egy olyan világ, ami jobban tiszteli a véghez vezető utat. És az embert. Az utazót. Látod, ezt hibáztad el. Nem is az hozza el a véged, amit ellenem tettél, hanem amit önmagad ellen. Az a szükségszerűség, hogy a tetteink nem maradnak, nem maradhatnak válasz nélkül. Kinyitottad Pandora szelencéjét és én most egy újabbat kinyitok. Mert amit most teszek, utat fog mutatni. Jó, vagy rossz példa lesz, mindegy. De követni fognak egyre több eltört, elveszett, meggyalázott nagy O-k! És a hozzád hasonlók először csak értetlenkedni, aztán dühöngeni, de később már rettegni fognak! És rájönnek, ha későn is, hogy ha mi nem hagyjuk, akkor nincs hatalmuk felettünk, mert egyetlen embernek sem lehet hatalma a másik felett! Mert bármit teszel, eljön a világvége, de azt egyedül kell, mindenki megélje! És nincs, nem lehet oly emberi hatalom, ami a véggel szembeszálljon, s amíg arra nem képes, nincs joga az utat elvenni! Mert csak egy van, ki uralkodik kezdet és vég fölött, mert ő maga a kezdet és a vég! Ő minden nagy O! Minden utunk hozzá, és tőle fut! Csak Ő adhat, és vehet bármit el! És visszakaptok mindent kamatostul, mert a példám nyomán százak, ezrek ébrednek rá, hogy nem is vagytok olyan hatalmasak! És megteszik, mert meg kell tegyék, amit én most megteszek! És nem azért, mert én így akarom! Nem emberi szándék, vagy akarat irányítja majd őket, ahogy engem sem! Nem személyes sértettség, vagy bosszúvágy! A világvége! A világvége törvénye fog lesújtani mindazokra, akik istennek hiszik magukat! Mert az ember csak képe, de nem isten! És aki embert istenné akar tenni, az káromol! És aki káromolja istent, az isten létére tör! Az isten gyilkosság pedig súlyosabb minden gyilkoságnál, mert a halhatatlan lelket öli meg! A lelkünk pedig nem lehet se célpontja, se játékszere senki isten teremtményének, mert a fölött egyedül Ő rendelkezik! Egyedül Ő! Ha van! Ha volt valaha! Ha igaz, hogy porból vétetett, akkor por volt és az is maradt! Legyen sötétség!

(Sötét)

(Dörrenés. Csak a lövés fénye világítja meg egy pillanatra a színpadot. Rövid szünet után Hang 07 ami az előadás végéig egyetlen track.)

A Monodrámát egy olyan egyéni terápiára kidolgozott módszer, mely a klasszikus morenói pszichodramának erre a speciális helyzetre adaptált változata. A páciens arról beszél, mi foglalkoztatja most, s ezt fordítja át a terapeuta „játékba”. Így megmutathatóvá válnak érzések, gondolatok, melyeket cselekvésbe is lehet fordítani. A páciens problémái aktuális

kapcsolatokban jelennek meg. Megpróbáljuk ezek eredeti helyét megkeresni a múltból. A terápiás tér „mintha” helyzetében újraélve a traumatizáló élmény valamely részét, az élmény feldolgozhatóvá válik.

(Zene beúszik, a zenével indul a lassú fény)

Azoknak, akiknek korai élményei mélyen el vannak fojtva, a monodrámá folyamán olyan preverbális szintek jelennek meg, amit verbális terápiában csak sok év alatt lehet előhozni. A monodrámá segítségével olyan elfojtásokat, rejtett agressziókat tudunk felszínre hozni, melyek akadályozzák a páciens egyéni konfliktusainak feldolgozását, az azokkal való szembesülést. Nem csak önállóan alkalmazható. Bármilyen más terápiás folyamatba is beágyazható egy-egy monodrámá ülés a folyamat felgyorsítására.

(Ol a színpadon fekszik, a szék előtt. Feje alatt hatalmas vértócsa. Közben egyre hangosabban hallatszik az előadás elejéről ismert effekt: Utcai zajok. Majd két-három különböző hang a következőket ismételteti a távolban: Kérem, hagyják el a helyszínt! Köszönjük, hogy itt voltak! Nincs itt semmi látnivaló!)

Mi történt? Itt van még? Mi történt? Válaszoljon már? Mi történt? Van itt valaki? Segítsen valaki! Kérem! Segítsenek! Segítsen valaki! Segítsen! Kérem! Segítsen valaki! Segítsen valaki! Segítsen valaki!

(Lassú sötét.)

(világ)vége